

5

політика

Зелений бізнес депутатів

Експерти показали, як народні обранці перетворили екологічну політику на оббірання громадян

Так, за даними Громадського руху “Чесно”, так звані зелені тарифи, за якими електрику продають країні підприємства альтернативної енергетики, надано 12 фірмам п’ятьох народних депутатів чи членів їхніх родин, 10 фірмам вісімох екс-помічників шістьох нардепів, 4 фірмам трьох помічників колишніх народних депутатів.

Експерти сходяться на тому, що такий численний загін політиків у володінні підприємствами альтернативної енергетики – результат не випадкового збігу, а цілеспрямованого формування ними умов цього бізнесу під свої інтереси. А якщо по-простому, це, за словами фахівців, – політична корупція.

Зaproшуємо до розмови Оксану Ставнійчук, аналітиキンу руху “Чесно”, та Андрія Геруса, екс-члена Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

– Чому бути власником підприємств вітрової, сонячної та малої гідроенергетики нині вигідно?

■ А. Герус:

– Тому що на енергію, вироблену не атомною чи

тепловою генерацією, в Україні запроваджено порівняно високі тарифи. Сьогодні тариф на “вітер” у нас становить 0,102 євро за кВт-год, а в Німеччині – 0,08 євро, у США – 0,06 долара. Тариф на “сонце” у нас – 0,102 євро, тоді як у деяких країнах Європи – 0,05 євро.

Ще більше ці тарифи вражають, якщо порівнювати з тарифом, скажімо, на енергію, яку виробив “Енергоатом”, – 0,466 гривні за кВт-год, тобто у 8 – 10 разів нижчим! Як наслідок, нині альтернативна генерація виробляє 1,5% електроенергії, але забирає з ринку вже близько 8% грошей. Понад 5% платіжок за електроенергію нині йде саме на зелену енергетику.

■ О. Ставнійчук:

– За правління Януковича цей бізнес неформально називали “клюєвським” або “клюєвсько-ахметовським”, тому що на той час найвідомішими його власниками стали брати Андрій і Сергій Клюєви (сонячні електростанції) і Ринат Ахметов (вітрові). Клюєвим нині правоохоронні органи закидають ще й те, що свій “сонячний бізнес” вони збудували на кредити, взяті в держбанку без наміру повернати, тобто насправді

державним коштом...

— Хто ці політики, які з таких переплат країни за електроенергію мають прямий зиск?

■ О. Ставнійчук:

— Осіб, чию прив'язку до альтернативної енергетики ми виявили, можна для зручності розділити на три групи. Перша — це нинішні депутати і їхні близькі родичі.

Юлія Львочкіна з “Опозиційного блоку” є співвласницею шести підприємств — ТОВ “Енергія Карпат”, ТОВ “Ресурсекоенерго”, ТОВ “Енергія-1”, ТОВ “Гідроенергоінвест”, ТОВ “Акванова Інвестмент”, ТОВ “БТК “Едельвейс”. Її спеціалізація — малі ГЕС, а партнером у цих фірмах виступає Ігор Тинний.

“Свій “сонячний” бізнес вони збудували на кредити, взяті в держбанку без наміру повернати”.

Степан Івахів із депутатської групи “Воля народу” є бенефіціаром двох фірм сонячної електроенергетики — ТОВ “Дельта Вест Ойл Груп” і ТОВ “Завод Галичина”. Його партнерами у цьому бізнесі є діти покійного нардепа Ігоря Єремеєва та Сергій Лагур — партнер по Групі “Континум”.

— Хто ще?

— Анатолій Матвієнко, член парламентської фракції БПП, — співвласник сонячної електростанції ТОВ “Вінсолар”. Іншими співвласниками є, зокрема, Роман і Вадим Гриби. Другий у 2005 році працював на посаді заступника Матвієнка в уряді АР Крим.

Катерина Чижмар, директорка Інституту права та післядипломної освіти Мін’юсту і водночас дружина нардепа Юрія Чижмаря (представник Радикальної партії Олега Ляшка), є співвласницею і ГЕС, і СЕС одночасно — через фірми ТОВ “Акванова Девелопмент” і ТОВ “Акванова Гідроресурс”. Одним із її партнерів виступає бізнес-

мен Ігор Тинний, що, нагадаю, працює в цьому бізнесі й з Юлією Львочкіною з “Опоблоку”.

І нарешті син нардепа-мажоритарника Богдана Дубневича (фракція БПП), Павло Дубневич, є співвласником сонячної електростанції ТОВ “Ліг Агро”.

— А чим характерна друга група політиків у

цьому бізнесі?

— Це депутати, які пря-
мо не володіють підпри-
ємствами альтернатив-
ної енергетики, зате їхні
помічники задіяні в цьо-
му бізнесі. Директорами
або бенефіціарами фірм,
що мають зелений тариф,
є 8 екс-помічників шістьох
народних депутатів.

Це одразу три успішні
в сфері сонячної та малої
гідроенергетики колиш-
ні помічники вінницького
депутата від БПП Олексан-
дра Домбровського — Воло-
димир Житник, Володи-
мир Підлісний і Олександр
Нікіторович.

Один екс-помічник де-
путата “Народного фрон-
ту” із Київщини Вікто-
ра Романюка — директор
МГЕС Тарас Чигринюк.
Також репрезентантка віт-
рової енергетики Людмила
Єльяшенко — екс-поміч-
нице Максима Єфімова,
нардепа від БПП із Донеч-
чини.

У сонячній генера-
ції трудиться Андрій Се-
манів — колишній по-
мічник народного депу-
тата Михайла Довбенка
(БПП, Івано-Франківщи-
на). Відправив свого по-
мічника Юрія Мостового
в альтернативну енергети-
ку і Артем Ільюк, член де-
путатської групи “Відро-
дження” з Миколаївщи-
ни. А львів'янин із фракції

“Опозиційний блок” не пе-
решкодив, так би мовити,
відходу в сферу сонячної
енергетики помічника Романа Гриба.

— Які ж політики нале- жать до третьої групи?

— Це вже колишні на-
родні депутати. Таких ми
виявили трьох. Це мі-
ністр енергетики та вугіль-
ної промисловості Ігор На-
салік, чий екс-помічник
Сергій Риженко тепер за-
ймається “сонячним” біз-
несом. Крім нього, ниніш-
ній міністр екології та при-
родних ресурсів, а в 2014
році міністр Кабінету Ми-
ністрів Остап Семерак —
його помічник Володимир
Федорчук став успішним
у галузі малих ГЕС. І, на-
решті, нинішній керівник
прифронтової Луганщи-
ни Юрій Гарбuz, чия людина
— Фент Ді — є директо-
ром фірми — власника ма-
лої ГЕС.

— Тобто зелені тари- фи в Україні ще не скоро стануть доступними?

— Зеленому тарифу в ни-
нішньому його розмірі ні-
чого в Україні не загро-
жує — як інструмент сти-
мулювання будівництва
потужностей альтернатив-
ної енергетики він діятиме
до 2030 року і принесе от-
римувачам ще чимало “зе-
лені”.

Андрій ГАНУС